

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN
KHOA TÂM LÝ HỌC

Ψ

NGUYỄN HỒI LOAN – ĐẶNG THANH NGÀ

TÂM LÝ HỌC PHÁP LÝ

(GIÁO TRÌNH DÙNG CHO HỆ CỬ NHÂN)

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

MỤC LỤC	Trang
Phần 1	
NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG CỦA TÂM LÝ HỌC PHÁP LÝ	9
Chương 1: Đối tượng, nhiệm vụ và phương pháp nghiên cứu của tâm lý học pháp lý	11
1. Sơ lược lịch sử hình thành và phát triển của tâm lý học pháp lý	11
2. Đối tượng, nhiệm vụ nghiên cứu của tâm lý học pháp lý	17
2.1. Đối tượng nghiên cứu của tâm lý học pháp lý	17
2.2. Nhiệm vụ của tâm lý học pháp lý	18
3. Các phương pháp nghiên cứu của tâm lý học pháp lý	19
3.1. Các nguyên tắc nghiên cứu của tâm lý học pháp lý	19
3.2. Các phương pháp nghiên cứu của tâm lý học pháp lý	20
Chương 2: Một số hoạt động đặc trưng trong quá trình diễn ra hoạt động bảo vệ pháp luật	27
1. Hoạt động nhận thức trong hoạt động bảo vệ pháp luật	28
1.1. Định nghĩa	28
1.2. Mục đích của hoạt động nhận thức trong hoạt động bảo vệ pháp luật	29
1.3. Các giai đoạn của hoạt động nhận thức trong hoạt động bảo vệ pháp luật	30
1.4. Đặc điểm của hoạt động nhận thức trong hoạt động bảo vệ pháp luật.	30
1.5. Các phương pháp tư duy cơ bản trong hoạt động bảo vệ pháp luật	31
2. Hoạt động thiết kế trong hoạt động bảo vệ pháp luật	33
2.1. Định nghĩa	33
2.2. Mục đích của hoạt động thiết kế trong hoạt động bảo vệ pháp luật	33
2.3. Các hình thức của hoạt động thiết kế trong hoạt động bảo vệ pháp luật	34
3. Hoạt động giáo dục trong hoạt động bảo vệ pháp luật	38
3.1. Đặc điểm tâm lý hoạt động khám xét	38
3.2. Mục đích của hoạt động giáo dục trong hoạt động bảo vệ pháp luật	38
3.3. Đặc điểm của hoạt động giáo dục trong hoạt động bảo vệ pháp luật	39
4. Hoạt động giao tiếp trong hoạt động bảo vệ pháp luật	40
4.1. Định nghĩa	40
4.2. Đặc điểm của hoạt động giao tiếp trong hoạt động bảo vệ pháp luật	40
4.3. Thiết lập tiếp xúc tâm lý trong giao tiếp	41
5. Hoạt động tổ chức trong hoạt động bảo vệ pháp luật	44
5.1. Định nghĩa	44
5.2. Các bước của hoạt động tổ chức trong hoạt động bảo vệ pháp luật	44

6. Hoạt động chứng nhận trong hoạt động bảo vệ pháp luật	45		
6.1. Định nghĩa	45		
6.2. Các phương pháp chứng nhận	46		
Phần 2			
NHỮNG VẤN ĐỀ CỤ THỂ CỦA TÂM LÝ HỌC PHÁP LÝ	49		
Chương 3: Một số khía cạnh tâm lý của hành vi phạm tội	51		
1. Khái niệm tội phạm, hành vi phạm tội, người phạm tội	51		
1.1. Khái niệm tội phạm	51		
1.2. Khái niệm hành vi phạm tội	52		
1.3. Khái niệm người phạm tội	54		
2. Nhân cách người phạm tội	54		
2.1. Khái niệm nhân cách người phạm tội	54		
2.2. Phân loại nhân cách người phạm tội	55		
3. Quá trình hình thành hành vi phạm tội	56		
3.1. Nhu cầu và lợi ích	57		
3.2. Động cơ, mục đích, ý định phạm tội	59		
3.3. Quyết định thực hiện hành vi phạm tội	62		
3.4. Phương thức thực hiện hành vi phạm tội	63		
4. Diễn biến tâm lý của người phạm tội sau khi thực hiện hành vi phạm tội	63		
4.1. Những nhân tố cơ bản có ảnh hưởng đến trạng thái tâm lý của người phạm tội sau khi thực hiện hành vi phạm tội	65		
4.2. Một số cách người phạm tội thường dùng nhằm giải tỏa trạng thái tâm lý căng thẳng của họ sau khi thực hiện hành vi phạm tội.	67		
5. Tâm lý nhóm phạm tội	68		
5.1. Khái niệm nhóm phạm tội	68		
5.2. Điều kiện tâm lý để hình thành nhóm phạm tội	69		
		5.3. Các loại nhóm phạm tội	69
		6. Nguyên nhân tâm lý – xã hội của tình hình tội phạm	72
		6.1. Khái niệm	72
		6.2. Những nguyên nhân tâm lý – xã hội của tình hình tội phạm	73
		7. Ảnh hưởng của gia đình tới hành vi phạm tội ở lứa tuổi vị thành niên	76
		7.1. Trong gia đình có thành viên đã và đang phạm tội	77
		7.2. Phương pháp giáo dục của cha, mẹ	78
		7.3. Điều kiện kinh tế gia đình	80
		7.4. Tình trạng gia đình	81
		Chương 4: Một số khía cạnh tâm lý trong hoạt động điều tra	83
		1. Khái niệm, đặc điểm của hoạt động điều tra	83
		1.1. Khái niệm	83
		1.2. Đặc điểm của hoạt động điều tra	84
		1.3. Các giai đoạn của hoạt động điều tra	86
		2. Đặc điểm tâm lý của hoạt động khám nghiệm hiện trường	88
		2.1. Hiện trường và hoạt động khám nghiệm hiện trường	88
		2.2. Đặc điểm của hiện trường	88
		2.3. Một số phẩm chất, đặc điểm tâm lý cơ bản của điều tra viên và cán bộ khám nghiệm trong hoạt động khám nghiệm hiện trường.	90
		3. Đặc điểm tâm lý của hoạt động bắt – khám xét	92
		3.1. Đặc điểm tâm lý hoạt động khám xét	92
		3.2. Đặc điểm tâm lý của hoạt động bắt người phạm tội	94

4. Đặc điểm tâm lý hoạt động hỏi cung bị can	95	2.3. Giai đoạn tranh luận tại phiên tòa	147
4.1. Khái niệm	95	2.4. Giai đoạn nghị án và tuyên án	154
4.2. Đặc trưng tâm lý của hoạt động hỏi cung bị can	97	3. Một số phẩm chất nhân cách của thẩm phán	156
4.3. Đặc điểm tâm lý của điều tra viên trong hoạt động hỏi cung bị can	98	3.1. Phẩm chất chính trị tư tưởng	156
4.4. Những đặc điểm tâm lý cơ bản của bị can	100	3.2. Phẩm chất đạo đức	157
4.5. Thiết lập tiếp xúc tâm lý giữa điều tra viên và bị can	105	3.3. Năng lực chuyên môn	159
4.6. Những phương pháp tác động tâm lý trong hoạt động hỏi cung bị can	109	3.4. Phẩm chất về năng lực tổ chức hoạt động xét xử	161
5. Đặc điểm tâm lý hoạt động lấy lời khai của người làm chứng, người bị hại	119	3.5. Phẩm chất ý chí	161
5.1. Đặc điểm tâm lý hoạt động lấy lời khai của người làm chứng	119	3.6. Phẩm chất liên quan đến việc thiết lập quan hệ với những người tiến hành tố tụng khác và những người tham gia tố tụng	162
5.2. Đặc điểm tâm lý hoạt động lấy lời khai của người bị hại	123	Chương 6: Một số khía cạnh tâm lý trong hoạt động giáo dục cải tạo	165
6. Đặc điểm tâm lý hoạt động đối chất và hoạt động nhận dạng	126	1. Đặc điểm tâm lý của quá trình giáo dục cải tạo phạm nhân	165
6.1. Hoạt động đối chất	126	2. Hoạt động giáo dục cải tạo của các quản giáo trong trại giam	179
6.2. Hoạt động nhận dạng	131	2.1. Niềm tin của quản giáo trong hoạt động giáo dục cải tạo phạm nhân	179
7. Các phẩm chất tâm lý của điều tra viên	134	2.2. Giao tiếp của quản giáo trong hoạt động giáo dục cải tạo phạm nhân	180
Chương 5: Một số khía cạnh tâm lý trong hoạt động xét xử	139	2.3. Tổ chức hoạt động giáo dục cải tạo phạm nhân của quản giáo	181
1. Khái niệm, đặc điểm của hoạt động xét xử	139	2.4. Hoạt động thiết kế của quản giáo liên quan đến việc lựa chọn các đối sách, phương hướng giáo dục, lập kế hoạch, chiến thuật và chiến lược giáo dục	182
1.1. Khái niệm	139	3. Tập thể phạm nhân và vai trò của nó trong việc giáo dục cải tạo các phạm nhân	189
1.2. Đặc điểm của hoạt động xét xử	139	4. Quá trình tái hòa nhập xã hội	194
1.3. Đặc điểm tâm lý của bị cáo	141	Tài liệu tham khảo	203
2. Đặc điểm tâm lý cơ bản của các giai đoạn trong hoạt động xét xử	143		
2.1. Giai đoạn chuẩn bị hoạt động xét xử	143		
2.2. Giai đoạn xét hỏi tại phiên tòa (thẩm vấn)	145		

